

EE MUSIC Seminārs

Latvija – 08. 09. 2015

VALSTS Energokonsultants: Linda Drukmane, linda.drukmane@ekodoma.lv

VALSTS EE MUSIC Vēstnieks: DJ Monsta (Uldis Cīrulis) djmonsta@icloud.com

Pirms Semināra

(ja Jums pieder vai Jūs esat pasākuma norises vietas pārvaldnieks)

**Lai Jūs iegūtu maksimālu labumu no šī semināra, pirms tā
apmeklēšanas mēs iesakām Jums sagatavot šādu informāciju:**

- ✔ Pasākuma norises vieta: vietas platība, ēkas vecums, kopējais apmeklētāju skaits (mēnesī un gadā), katras telpas ietilpība un pasākumu skaits katrā telpā (mēnesī un gadā), vidējais darba stundu skaits nedēļā, kad esat atvērti publikai, kā arī darbinieku skaits, kuri ēkā strādā uz pilnu slodzi.
- ✔ Enerģijas patēriņš: elektroenerģijas un dabasgāzes patēriņš par pēdējo gadu vai pēdējiem mēnešiem, vai arī par periodu, par kuru ir pieejami dati. Šiem datiem ir jāsniedz informācija ne tikai par patērēto enerģijas daudzumu, bet arī par uz vietas saražoto enerģiju no atjaunojamiem energoresursiem (ja ir uzstādītas attiecīgās tehnoloģijas), kā arī jebkuru citu informāciju, kas saistīta ar enerģijas izmantošanu uz vietas (sašķidrinātā naftas gāze, dīzeļdegviela, nafta, u.c.).
- ✔ Jūsu pasākumu norises vietai izstrādāto vides politiku un rīcības plānu (ja attiecas).

**Ja nevarat sniegt šādu informāciju, Jūs joprojām varat piedalīties!
Ja Jums nepieder neviena pasākumu norises vieta, Jūs tāpat varat
uzzināt, kā veicināt energoefektivitāti, sadarboties ar pasākumu norises
vietām, ar kurām Jums jau ir izveidojusies sadarbība, kā arī satikt līdzīgi
domājošus cilvēkus, lai dalītos un veidotu labas prakses piemērus.**

Kāpēc izvēlēties EE MUSIC?

- › Klimats mainās strauji un neparedzami. To veicina oglekļa dioksīda (CO₂) emisijas, kas nokļūst atmosfērā tikai tāpēc, ka mēs joprojām esam ļoti atkarīgi no fosilā kurināmā. Ņemot vērā mūzikas nozares popularitāti un reputāciju, kā arī to cilvēku skaitu, kas ir sasniedzami šāda veida pasākumos, tieši šīs nozares pārstāvji var kalpot par iedvesmojošiem līderiem, veidojot ilgtspējīgu enerģētikas politiku nākotnē.
- › Enerģijas izmaksas nepārtraukti pieaug, tādēļ, samazinot enerģijas patēriņu, Jūs ietaupāt finanšu līdzekļus un Jūsu bizness ir neatkarīgāks no cenu svārstībām nākotnē. Turklāt atjaunojamās enerģijas izmantošana Jūs savā ziņā izolē no mainīgajām enerģijas cenām.
- › EE MUSIC sniedz atbalstu un padomus, kā taupīt enerģiju mūzikas pasākumos, tādējādi samazinot gan enerģijas izmaksas, gan CO₂ emisijas. Tā ir lielākā šāda veida kampaņa Eiropā, un Jūs varat būt daļa no tās.

Galvenie energoefektivitātes padomi pasākumos klubos un pasākumu norises vietās

Analizējiet un izprotiet

Jūs varat noteikt energoefektivitātes potenciālu un paaugstināt efektivitāti, izprotot savu uzvedību un izvērtējot, kā enerģija tiek patērēta esošajās iekārtās un sistēmās. Lai to paveiktu, noskaidrojiet sekojošo:

1. Kur tiek patērēta enerģija? Piemēram, pasākumu norises telpās, mantu un iekārtu uzglabāšanas/noliktavas telpās, birojos, u.t.t.?
2. Kad tiek patērēta enerģija? Pievērsiet uzmanību tam, kad darbā ierodas pirmais darbinieks un prom iet pēdējais (dažādās telpās)? Sastādiet diennakts enerģijas patēriņa grafiku stundu griezumā. Noskaidrojiet, kad ir vislielākais enerģijas patēriņš, bet kad vismazākais.
3. Kas patērē enerģiju? Sastādiet sarakstu ar aprīkojumu un sistēmām (piem., ventilācija, biroja iekārtas, utt.), kurām nepieciešama enerģija.
4. Kādā veidā un kurš patērē enerģiju? Veiciet darbinieku aptauju un noskaidrojiet viņu ikdienas enerģijas lietošanas paradumus attiecībā uz pasākuma/biroja aprīkojumu un sistēmām, vai, piemēram, noskaidrojiet, kādi ir viesmākslinieku enerģijas lietošanas paradumi?
5. Ja esat kādas pasākuma norises vietas pārstāvis, tad iesakiet šīs vietas īpašniekiem, lai noskaidro, kā enerģija tiek izmantota un pārvaldīta Jūsu pārstāvētajā pasākuma norises vietā.

Veiciet nepieciešamos pasākumus:

6. Nosakiet enerģijas patēriņa līmeņatzīmi (atsauces vērtību) un pārskatiet enerģijas patēriņu laika griezumā. Tādā veidā Jūs varēsiet sekot līdzi vai ieviestie pasākumi, tiešām sniedz ietaupījumu. Informācijai izmantojiet rēķinus par patērēto enerģiju, kā arī identificējiet visus enerģijas skaitītājus ēkā un regulāri nolasiet to rādījumus. Kā pasākumu norises vietas pārstāvis līdzi ņem pasākumus Jūs varat piemērot arī savā darbavietā.

7. Ja Jūs nepanākat enerģijas ietaupījumu, mēģiniet analizēt, kāds ir bijis iemesls. Varbūt esat rīkojis vairāk pasākumu vai arī iegādājies iekārtas, kas ievērojami vairāk patērē enerģiju?

8. Ja esat kādas pasākuma norises vietas pārstāvis, ierosiniet veikt enerģijas patēriņa monitoringu. Tas var palīdzēt ietaupīt attiecināmās izmaksas.

Izmantojiet elektroenerģiju efektīvi

Julie's Bicycle pieredze Lielbritānijā un Green Music Initiative Vācijā liecina, ka vairums pasākuma vietu vai klubu gadā var ietaupīt 5–20% no patērētās enerģijas, īstenojot tādus energoefektivitātes pasākumus, kur nepieciešamas minimālas (vai vispār nav nepieciešamas) investīcijas. Turpmāk uzskaitīti pasākumi, kurus Jūs varat ieviest.

- › „Izslēgšanas” politiku apgaismojumam, elektroierīcēm un biroja iekārtām. Veiciniet, lai iekārtas un apgaismojums, kas nav nepieciešams, tiek izslēgts (ieskaitot apgaismojumu ģērbtuvēs).
- › Regulāri pārbaudiet un uzturiet ēkas vadības sistēmu darba kārtībā, lai nodrošinātu, ka iestatījumi ir atbilstoši un iekārtas darbojas efektīvi, piemēram, dzesēšanas, apkures, karstā ūdens un apgaismojuma sistēmām. Nodrošiniet, ka sistēmas ieslēdzas un izslēdzas atkarībā no ēkas un telpu izmantošanas biežuma.
- › Ja iespējams, vēdiniet telpas atverot logus vai durvis, nevis darbiniet dzesēšanas iekārtas.
- › Veiciet energoefektīvu iekārtu iepirkumus (zaļais iepirkums).
- › Apgaismojumam, kas tiek izmantots pasākumos/šovos, izmantojiet LED gaismekļus. Nodrošiniet, ka apgaismojums ir izslēgts laikā starp gaismu pārbaudēm un pasākumiem. Ja iespējams, uzstādiet kustības un gaismas sensorus.
- › Regulāri tīriet ventilācijas sistēmas gaisa filtrus vai arī aizstājiet tos ar energoefektīvākām iekārtām.
- › Vismaz reizi gadā veiciet apkures katlu apkopi – tas noteikti atmaksāsies!
- › Uzstādiet energoefektīvākas iekārtas. Piemēram, apkures katliem – ja efektivitāte ir zemāka par 60%, vai iekārtas ir vecākas par 10 gadiem, vai par kurināmo tiek izmantoti naftas produkti, parasti ir aizstāšanas vērts.
- › Uzturiet kārtībā ēkas fasādi (samazināsies siltuma zudumi).
- › Ja esat pasākuma norises vietas pārstāvis, runājiet ar pasākumu vietas īpašniekiem un dalieties ar šiem padomiem. Izveidojiet rīcības plānu, ietverot tādas aktivitātes, kas ļautu samazināt enerģijas patēriņu.

Izmantojiet atjaunojamus energoresursus enerģijas ražošanai

Viens no galvenajiem pasākumiem, kuru Jūs varat ieviest, lai būtiski samazinātu izmaksas par enerģiju, ir energoresursu nomaiņa – fosilo kurināmo aizstāšana ar atjaunojamiem energoresursiem. Papildus Jūs varat īstenot sekojošus pasākumus:

- › Ja iespējams, pilnībā pāriet uz „zaļo” enerģiju;
- › Uzstādīt savu zema vai nulles CO₂ emisiju elektroenerģijas ražošanas avotu (piemēram, saules fotoelementus, mikro vēja ģeneratorus, mikro-vidējas koģenerācijas stacijas (CHP));
- › Uzstādiet savu zema vai nulles CO₂ emisiju siltumenerģijas ražošanas avotu (piemēram, saules kolektorus, biomasas katlus, siltumsūkņus (gaisa, ūdens un zemes)).

Līdz 2020. gadam Eiropas Savienībā (ES) 20% no kopējā saražotā enerģijas daudzuma ir jābūt iegūtai no atjaunojamiem energoresursiem. Katrai valstij ir savi atjaunojamo energoresursu mērķi, tādēļ var pastāvēt dažādas valsts atbalsta programmas, kas sniegs līdzfinansējumu Jūsu atjaunojamās enerģijas projektu ieviešanai.

Sadarbojieties

Jūsu pūles paaugstināt energoefektivitāti būs vērtas tikai tad, ja Jūs sadarbosieties. Energoefektivitāti ietekmē vairāki individuāli pasākumi atsevišķi, tādēļ – jo vairāk cilvēki tiek iesaisti, jo lielāku ietaupījumu var panākt.

- › Apņemšanos un saistības paaugstināt energoefektivitāti pārrunājiet ar saviem darbiniekiem, brīvprātīgajiem, māksliniekiem, kā arī pasākuma norišu vietu pārstāvjiem, ar kuriem Jūs sadarbojaties. Izskaidrojiet kā katrs no viņiem var iesaistīties, un ko Jūs no viņiem sagaidāt. Ja iespējams, apkopojot informāciju un pieņemot lēmumus, iesaistiet arī pasākumu tehnisko personālu. Izstrādājiet savu enerģētikas politiku un informējiet par to sabiedrību.
- › Izmantojiet dažādus informatīvus materiālus un uzlīmes visā ar pasākumu saistītajā norises vietā, vai, piemēram, galvenos enerģijas taupīšanas padomus iestrādājiet tehniskajos noteikumos un prasībās, kas paredzētas māksliniekiem. Tādā veidā atgādinot par uzvedības pasākumiem (piemēram, kad apgaismojums nav nepieciešams, vai ierīces neviens neizmanto, tās ir jāizslēdz). Informācija var ietvert jebkādas energoefektivitātes padomus. Galvenais, lai tie nav garlaicīgi.

Motivāciju darboties sniedz Jūsu auditorija, tādēļ esiet lepni par saviem sasniegumiem, un izdomājiet radošu pieeju, kā auditoriju iesaistīt dažādos pasākumos. Jūs varat noorganizēt informatīvas kampaņas vai pasākumus, kas saistīti ar enerģiju, piemēram, ar velosipēdiem darbināmu kinoteātri. Nepadariet tēmas par energoefektivitāti un ilgtspējīgu enerģiju garlaicīgas. Tā vietā izmantojiet radošu pieeju.

Sadarbojieties ar citiem mūzikas nozares pārstāvjiem. Vienīgais iemesls, kāpēc EE MUSIC pastāv, ir tāpēc, ka energoefektivitātes ziņā pieredzējušās pasākumu norises vietas, festivāli un pasākumu organizatori ir nolēmuši dalīties ar savām zināšanām augstākam mērķim. Dalieties ar savām zināšanām par labas prakses piemēriem un iespējām arī Jūs un izaiciniet arī citus! Līdzīgi kā 'veselība un drošība', arī šajā nozarē var gūt ievērojamus sasniegumus, ja visas iesaistītās puses sadarbojas.

EE MUSIC IG Tools

EE MUSIC IG Tools ir CO₂ emisiju aprēķina rīks, kas izstrādāts, lai tieši radošu nozaru pārstāvji izprastu, kāda ir to radītā ietekme uz vidi. EE MUSIC IG Tool pasākumu norises vietām ļaus salīdzināt (ar nozares vidējiem rādītājiem) un izvērtēt norises vietas vai kluba enerģijas patēriņu un CO₂ emisijas laikā – mēneša, ceturkšņa vai gada griezumā (atkarībā no vajadzības un datu pieejamības). Balstoties uz šo informāciju, Jūs varēsiet izveidot pārvaldības stratēģiju un sekot līdzi saviem rezultātiem vides jomā. EE MUSIC IG Tools Jūs nodrošina arī ar informāciju par CO₂ pēdas nospiedumu. Ja Jūs esat pasākumu norises vietas pārstāvis, iedrošiniet pasākumu vietas īpašnieku sekot līdzi savam enerģijas patēriņam un ietekmei uz apkārtējo vidi.

Lai pierakstītos EE MUSIC IG Tools, apmeklējiet <http://ee-music.eu>

EE MUSIC IG Tools ir pieejams angļu, franču, vācu, poļu, bulgāru, latviešu, spāņu un portugāļu valodās. EE MUSIC IG Tools ir pieejams arī festivāliem un brīvdabas pasākumiem.

The screenshot shows the EE MUSIC IG Tools interface. On the left, under 'Reports', there are two report entries for 'EE MUSIC Clubland, music' and 'EE MUSIC FEST, music'. Each entry has options to edit, delete, or show entry data. A 'Filter on report type' dropdown is set to 'All Reports'. Below the reports is a '+ set-up a new report' button. On the right, under 'Results', there is a 'View as' section with options for 'Results table', 'Pie chart', and 'Bar chart'. The main results area shows 'Overall Results' for 'EE MUSIC Clubland April 2012 - March 2013'. A dropdown menu is open over the 'Overall Results' section, showing options: 'Total values', 'per Seat per performance', 'per m2', and 'per Performance'. The results table shows:

Category	Total	per Seat per performance	per m2	per Performance
Overall Results	271.1 tonnes CO ₂ e			
Energy	212.1 tonnes CO ₂ e			
Water & Sewage	1.1 tonnes CO ₂ e	2000.0 m ³		
Waste				

The screenshot shows the EE MUSIC IG Tools interface with the 'Reports Overview' section. The 'Reports' section is visible, showing the same two report entries as in the previous screenshot. Below the reports is a '+ set-up a new report' button. The 'Getting started' section is expanded, providing instructions on how to start setting up a report. It includes links to help, user guides, and resources for Arts Council England organisations. Contact information is provided: email: support@juliesbicycle.com, phone: +44 (0)20 8746 0400. At the bottom, there are logos for WIP, JULIE'S BICYCLE, greenmusic initiative, ELEVATE, and terra systems.

Daži noderīgi padomi un skaitļi, komunikācijai ar auditoriju

Kad Jūs savai auditorijai stāstāt par energoefektivitāti, dažreiz var noderēt, ja pie rokas ir arī fakti un skaitļi. Šeit ir pieejami daži no tiem:

- › Vai Jūs zinājāt, ka aptuveni ceturtdaļa daļa no oglekļa dioksīda emisijām ES rada tieši enerģijas patēriņš mājāsaimniecībās? Jūs varat sniegt savu ieguldījumu CO₂ emisiju samazināšanā, mainot savus ikdienas enerģijas lietošanas paradumus un ievērojot dažus vienkāršus padomus, kas minēti iepriekš.
- › Šobrīd ES tiek saražoti tikai 48% no nepieciešamās enerģijas. Pārējais tiek importēts, tādēļ efektivitātei ir liela nozīme.
- › 2012. gadā izmaksas par importēto enerģiju ES bija 421 miljards EUR, un tas ir aptuveni 1,1 miljards EUR dienā, kas varētu tikt izlietots citām vajadzībām.
- › Energoefektīvas spuldzes, kā, piemēram, KLS vai LED var ietaupīt līdz pat 80%, ja salīdzina ar tradicionālajiem spuldžu risinājumiem, tajā pašā laikā nodrošinot tādu pašu gaismas atdevi, bet daudz garāku kalpošanas laiku.
- › Mājāsaimniecības iekārtas, kas atrodas gaidīšanas režīmā, arī patērē zināmu daudzumu enerģijas. Jūs variet samazināt savu elektroenerģijas patēriņu līdz pat 12%, ja iekārtas tiek pilnībā izslēgtas (nav pievienotas spriegumam).

Vairāk piemēru un faktu atradīsiet EE MUSIC mājas lapā.

Resursi un Rīki

EE MUSIC līmeņatzīmes:

Projekta ietvaros tiks publicētas līmeņatzīmes (atsauces vērtības) par enerģijas patēriņu pasākumu norises vietās/klubos visā Eiropā, kas parāda vidējo īpatnējo enerģijas patēriņu (kWh/m² gadā). Savas pasākuma norises vietas energoefektivitāti Jūs varēsiet salīdzināt ar šīm atsauces vērtībām. ES līmeņatzīmes būs pieejamas projekta mājas lapā (<http://ee-music.eu>), bet Lielbritānijas – Julie's Bicycle mājas lapā (<http://www.juliesbicycle.com/resources/benchmarks>).

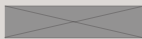
EE MUSIC mājas lapa:

Šeit pieejama dažāda informācija – labas prakses piemēri, apmācību materiāli, nozares terminoloģijas vārdnīca, kā arī individuāla katras partnervalsts sadaļa, kurā pieejama kontaktinformācija.

<http://ee-music.eu>

Per EE MUSIC

EE MUSIC vieno ilgtspējības un enerģētikas ekspertus, mūzikas industrijas ekspertus un sabiedriskās organizācijas, lai veicinātu enerģijas patēriņa samazināšanos mūzikas pasākumos, kā arī samazinātu to ietekmi uz apkārtējo vidi. EE MUSIC pieeja nodrošina energoefektīvus un ilgtspējīgus risinājumus, kas raksturīgi tieši mūzikas nozarei. EE MUSIC ir līdz šim lielākā energoefektivitātes kampaņa ES, kas attiecas uz mūzikas industriju.

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union

Autori ir pilnībā atbildīgi par šīs publikācijas saturu. Tas neatspoguļo Eiropas Savienības viedokli. Ne Konkurētspējas un inovāciju izpildāģentūra, ne Eiropas Komisija neatbild par jebkādu šeit ietvertās informācijas tālāku izmantošanu.